

Mall för barnrättsligt beslutsunderlag

För verksamhet med barn såsom socialtjänst och omsorg

- *Beskriv ärendet där beslut ska fattas*
- *Vilka barn berörs?*
- *Likarättsbehandling*
Har alla barn samma förutsättningar? Art 2 Barnkonv
Behövs särbehandling?
- *Barnets delaktighet*
a) Har berörda barns åsikter inhämtats? Om inte: förklara varför. Art 12 Barnkonv
b) Vilka åsikter framkom? 5:1a § SoL
- *Rätt till liv, utveckling och samverkan*
På vilket sätt har du tagit hänsyn till barnens rätt till utveckling och stöd? Art 6, 19 samt 23, Barnkonv
Har inblandade verksamheter samverkat med barnet i centrum? 5:1a § SoL
- *Barnets bästa*
"Barnets bästa" är en kombination av vad du anser är det berörda barnets behov och vad barnet själv uttryckt eller förmedlat. Beskriv. Art 3 Barnkonv 1:2 § SoL
- *Tillräckliga resurser*
Behöver något annat än barnets bästa prioriteras högst? Art 4 Barnkonv
Beslutet är ändå barnrättsligt om du beskriver förväntade negativa konsekvenser och föreslår kompenserande åtgärder.
- *Övrigt*
Intressekonflikt mellan berörda barn? Förslag på fortsatt utredning. Personliga kommentarer.
- *Återkoppla och utvärdera*
Återkoppla anpassat till deltagande barn/ungas språk vilket beslut som fattats och, om möjligt, hur det kan överklagas. Planera uppföljning om det leder till önskad effekt.

Förklaringar till rubrikerna och barnkonventionens artiklar

Vilka barn berörs?

Använd lämpliga definitioner som: *Ålder eller årskurs, kön, familjens resurser, hälsoprofil, funktionsvariation*

Art 2: Lika värde

Alla barn har lika värde och ska ha samma möjlighet att kunna delta i verksamheten. Detta kan kräva att barn behandlas olika för att få samma rättigheter. Olika behandling kan därmed vara ett sätt att inte diskriminera.

Barn ska skyddas mot all form av diskriminering. Sveriges sju diskrimineringsgrunder (kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller tro, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder) avser alla som vistas i landet. I artikel 2 nämns även att rättigheterna gäller oavsett barnets eller föräldrars/vårdnadshavares sociala ursprung, egendom eller ställning.

Art 3: Barnets bästa i främsta rummet

Inför åtgärder eller beslut om något som rör barn (nu eller senare) krävs ett kvalificerat ställningstagande om vad som är barnets bästa. Det ska utredas, beskrivas, och dokumenteras. Här spelar dessa tre aspekter in: *Aktuell forskning, praxis och erfarenhet samt berörda barns egen uppfattning.*

Art 4: Resurskravet

Rättigheterna ska genomföras i förhållande till beslutsfattarens resurser enligt "alla lämpliga lagstiftnings-, administrativa och andra åtgärder". Om man måste fatta ett beslut som inte är det som vore bäst för barnet ska man förklara varför och föreslå åtgärder som minskar effekten – dessa kallas kompensatoriska åtgärder.

Art 6: Liv och utveckling

Barnet har inneboende rätt till liv och utveckling. Beslut ska bidra till optimala förutsättningar för hälsa och utveckling i en vid betydelse som omfattar såväl fysisk, psykisk som andlig och moralisk utveckling.

Art 12: Delaktighet och inflytande

Berörda barn ska alltid beredas möjlighet att komma till tals (delaktighet), om det inte strider mot barnets bästa. Åldersgränser finns inte. Vad barnet berättar ska spela en roll när man fattar beslut, med hänsyn till frågans art och barnets mognad.

Dialogen ska ske med hänsyn till barnets förmåga att förstå frågan och kunna uttrycka sig. Urval av berörda barn samt formerna för dialog bör redovisas.

Art 19: Skydd mot våld, övergrepp

Det bör finnas förebyggande strategier/rutiner samt lämpliga åtgärder och stöd kring barn som blir utsatta för våld eller övergrepp.

Art 23: Funktionsnedsättning

Bidra till fullvärdigt liv och särskild omvårdnad. Kostnadsfritt där så är möjligt, och med särskilt beaktande av föräldrars resurser.

Övrigt

Intressekonflikter mellan olika berörda barn, eller olika intressen? Utredarens personliga kommentarer. Förslag på fortsatt utredning av alternativ, eller konsekvenser.